

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Tertia pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

clamauerit Qui habet aures audiendi audiat. et apprehendat. et intelligat quid significet ista similitudo seminis: Peccatores autem sunt de quibus dicit ps. aures hnt et non audient. obdurant enim aures sicut aspis surda ne audiant predicantem. nec paupem elemosinā petentē. h. veniet tpus qñ et ipsi clamabūt nec exaudient. Prōv. 1. tūc inuocabūt me et n̄ exaudia eos x̄.

Secunda pars.

Secundo cū dicit. interrogabant aut. tangit expositio nis interrogatio: interrogabant aut euz discipuli ei⁹. Deut. 33. interroga patrem tuū et annūciabit tibi et Jaco. 1. Siquis vrm indiget sapientia postulet a deo q̄ dat oib⁹ bus affluenter et non imperat: que esset hec pabola: id ē quid vellet significari p istam pabolam. est aut fm glo. pabola apatio rez discrepantiū facta sub aliqua similitudine et dicit pabola a para qd̄ est iuxta et olon qd̄ est totuz. inde parabola. i. iuxta totum. Scdo ponit xpi responsio: vobis: humilib⁹. vobis obediētibus. vobis mihi dilectis. vobis mdo obiectis: datū est: diuinitus. qz omne datum optimū. et omne donum pfectum desuzū est ascendens a p̄e luminū: nosce misteriu. id ē secretū et occultum: regni dei: Mat. 11. Confiteor tibi p̄ celi et terre qz abscondisti hec a sapientib⁹ et prudentib⁹ et reuelasti ea puulis: et t̄is autem in pabolis: q̄si dicat. vobis datū est illa manifeste agnoscere que pabolice alijs predicant. Deinde ostendit quid sequatur ex hoc. vt videntes: id ē reputantes se vidē: non videant ps. oculos hnt et non videbūt et audientes: verba exteriora: non intelligant. interiorē sniam. Nota qz ppter aduentuz xpi hoc euenit. vt credentes se esse sapientes. stulti facti sunt. et possunt hic p videntes intelligi phi mundi. qui volentes omnia p rōnez inuestigare. non vident diuinitatez xpi. obscuratū est em insipiens cor eoz. audientes aut fuerūt iudei qui audieēt vocez cristi. nec tamen verba eius intellexerunt ps. nescierunt nec intellexerunt in tenebris ambulant x̄.

Tercia pars.

Etia cum dicit. Est autem. sequit parabole expositio et lex facit. Primo declarat quid sit semen. vnde dicit: est aut hec pabola: id ē hec est expositio eius dignatus est autem dñs hanc pabolam exponere vt ex ei⁹ expositione discamus intelligere alia q̄ ipse non exposuit. i. apit aut a semine. et vnde dicit: semen est verbū dei: et hoc ppter duo. nam semen v̄tutē habet vnde sile producat. sic ex verbo dei recepto in mente opationes exterius generant. Scdo quia semen habet vim nutriua. ita et verbum dei. quia non in

solo pane viuit homo sed in omni verbo quod procedit de ore dei
 Nota qd hoc semen est multiplex. est em aliud semen viole huius
 litatis et patientie. aliud semen lilij castitatis et mundicie. aliud
 semen rose caritatis et fragrantie. aliud oliue benignitatis diui
 ne. aliud palme longanimitatis et pseterantie. aliud semen tri
 tici facietatis et habundantie. aliud vitis firmitatis et audacie.
 quodcuq; ex his vel alijs virtutu seminibus receptus fuerit in sa
 nam aiam germinabit et fructu pducet celestem. Secdo expo
 nit quid significet via: qui at secus viam: si istud qui referatur
 ad semen mala gramatica esse videt. qz non est conuenientia in
 genere. h in hoc non est facienda vis. qm vt dicit beatus Gre
 in li. mozz. Indignu vehementer existimo. vt verba celestis ora
 tui regulis donati restringaz. vel pot fieri sic astructio absq; ca
 lumnia. qui at secus viam. qui intelligunt p eos qui sut secus
 viam: hi sunt qui audiunt: audiunt quide ex veretundia time
 tes reprehendi. vel audiunt delectati nouitate verborz. quales
 etiaz hodie multi sut qui ppter hoc ad predicatione veniut qui
 tn si aliquid didicerint no manet verbu in memoria h obliuis
 unt. vnde sequit. Deinde venit diabolus et tollit verbu d coe
 de eoz: tollit verbum de corde. qz facit illud labi ex memoria:
 ne credentes salui fiant: credere em est salutis pncipiū Joh. 11
 Omnis qui credit in me non moriet in eternum. Tertio expla
 nat quid significet petra: nam q supra petra: dat intellige eos
 qui cu audierint euz gaudis suscipiunt: hec em sunt primordia
 diuini verbi. gaudium scz et mentis exultatio. et hi radices no
 hnt. Tres sunt radices quibz diuinum verbum in corde figitur
 glo. supra stat. firmu desideriu. timor dñi. et fides: qz ad tps
 scz pspertatis: credunt et in tpe temptationis recedunt: habet
 aliquis forte in mente castitatis semen. qd si radices illas tres n
 fixerit. adueniente carnis temptatione labetur in pccm. tempta
 tione em probat. si verbu dei radices fixerit. sicut impetu vento
 rum apparet si arbor sit bene radicata. Quarto exponit qd spie
 significant: quod at in spmis cecidit. hi sut qui audiut. postea
 construe: et euntes: ad mundana: suffocant a sollicitudinibus
 et diuicijs et voluptatibus vite. Et Nota qd tria sunt q ma
 xime verbum dei suffocant scz honoeris sollicitudo quo ad supbi
 am. diuidie quo ad auaritiā. voluptas vite quo ad reapiam.
 Ista aut tria compauit dñs spmis. vna spina est supbia et solli
 citudo dominandi alijs honoeris et glorie mundane. Ista solli
 citudo continue pugnat mentes superbozz. quod et qualiter. aut
 quibus auxilijs possint alijs pesse. altera spina sunt huius mundi

Sermo

diuicie. Greg. Si diceremus spinas significare diuicias. forsitan nobis non crederet. cū ille pugant. iste delectent. sed dñs dignatus est hoc exponere. videam⁹ autē q̄ rōnabiliter spine significant diuicias. de hoc mgr̄ Dico dicit sic. Sunt diuicie spine q̄ pungunt aīam in mundo. in iudicio ⁊ in inferno. In mdo triplex est punctura scz laboris in acquisitione. timoris in possessione. dolēis in amissione. In iudicio etiā pungent mentē qm̄ dicit dñs auaris. Esuriui ⁊ non dedistis mihi manducare. sitiui ⁊ non dedistis mihi bibere. Iste puncture ita erunt penose. vt potius cupiant auari non esse. dicētes montib⁹ cadite super nos ⁊ rollibus operite nos. iste spine pungent aīas in inferno ppetuo cruciati quib⁹ ardebit peccator. Tercia spina est voluptas carnalis vite. Vñ d̄ de carne Gen̄. 3. spinas ⁊ tribulos germiabit tibi. ista spina venenosa est sub qua latz toxica sub modica carnis dulcedine. Nota q̄ ista tria scz supbia. diuicie. voluptas vite suffocant dei verbū. qm̄ si verbuz quietis hūilitatis et obiecterit germinare in mente statim illud suffocat sollicitudo honoris ⁊ pompe seculi. Item si verbuz oriat de atemendis diuicijs. largiendis elemosinis. ⁊ paupertas amanda. statim illud suffocat amor diuiciarū. Item vltimus si oriat verbū de abstinentia castitate et sobrietate. statim illud suffocat voluptas vite carnalis. mlti em̄ vt dicit glo. cū aliqui audiunt predicare contra luxuriam. laudant ⁊ cōmendant castitates. sed vbi species concupiscibilis eoz fuerit presentata obtutu bo. mox recedit ab eis quicquid recte cogitarūt. Semen qd̄ in talib⁹ cadit spinis nullūz pducat fructū. Vnde sequit̄. ⁊ non referunt fructum: damnabile multū est celestia suscipere semina. ⁊ tñ carnalez pducere fructū Quinto declarat quid significet bona terra: qd̄ autē in terrā bonam. hi sunt qui in corde bono ⁊ optio: Bonū cor est qd̄ intēdit audire verbū vt illud intelligat. optimū quod intendit s̄m verbum auditū operari: audiētes verbū contra eos qui nec etiā aure corpis illud dignantē audire retinet memoriter. contra eos qui sunt secus viam. ⁊ venit diabolus et tollit verbuz de corde eoz: ⁊ fructum afferunt: sanctarū opationū contra eos qui sunt spine suffocantes verbū dei: in patientia. sustinentes q̄nuncq̄ temptationez: contra eos qui ad tpus credunt ⁊ in tempe temptationis recedunt. vnde patet q̄ bona terra habet cōditiones penitus oppositas alijs in quibus cadit semen. Rogemus ḡ deū vt nobis concedat sic audire diuinū verbum vt fructuz eterne vite consequamur per eum qui viuit ⁊ regnat in vnitatē sc̄: